

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/44/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419200822
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6419200822.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom 29. augusta 8, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, adresa pre doručovanie písomností: Sociálna poisťovňa, pobočka Žiar nad Hronom, Sládkovičova 17, 965 01 Žiar nad Hronom, proti žalovanému: Milan Tomaškovič - ToMaC, so sídlom Hodruša Hámre 133, IČO: 11 926 384, v konaní právne zastúpený: JUDr. Rudolf Fajbík, advokát, so sídlom Dobšínskeho 14, 969 01 Banská Štiavnica, o zaplatenie 2.615,40 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9Cb/3/2019 - 188 zo dňa 13. 05. 2021, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9Cb/3/2019 - 188 zo dňa 13. 05. 2021 **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo aj „okresný súd“) prvým výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 615,40 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Druhým výrokom žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 05. 03. 2019 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 2.615,40 Eur s tým, že poškodenej Q. I. v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 04. 11. 2015 poskytol výplatu nemocenských dávok za obdobie február 2016 až september 2016 vo výške 2.615,40 Eur. Žalobca nárok voči žalovanému uplatňoval z dôvodu zavineného protiprávneho konania spočívajúceho v porušení predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (podľa zákona č. 124/2006 Z. z., § 6 ods. 1 písm. d/).

3. V ďalšom obsahu odôvodnenia súd prvej inštancie poukázal na konania vedené Okresným súdom Zvolen, ako súdom kauzálnie príslušným, pod sp. zn. 8Cpr/2/2019, 6Cpr/2/2019 a 14Cpr/9/2019, kde sa žalovaný určovacou žalobou snažil zbaviť zodpovednosti za škodu spôsobenú pri pracovnom úraze, pričom súd prejednávajúcu vec uznesením zo dňa 11. 04. 2019 prerušil až do právoplatného skončenia uvedených konaní.

4. Po právoplatnom skončení konania vedeného pred Okresným súdom Zvolen sp. zn. 14Cpr/9/2019 rozsudkom zo dňa 18. 06. 2020 v spojitosti s rozsudkom odvolacieho súdu Krajského súdu v Banskej

Bystrici sp. zn. 11Copr/2/2020 zo dňa 28. 01. 2021, ktorým rozhodnutím zamietol žalobu zamestnávateľa o určenie zbavenia sa zodpovednosti za škodu spôsobenú pri pracovnom úraze a súd konajúci v prejednávanej veci pokračoval v konaní a vo veci vykonal pojednávanie.

5. Súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14Cpr/9/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoPr/2/2020, kde mal súd za preukázané, že žalobu žalovaného (zamestnávateľa), ktorou sa domáhal zbavenia sa zodpovednosti za škodu spôsobenú pri pracovnom úraze F. I. bola ako nedôvodná zamietnutá. Zo záverov predmetných rozhodnutí vyplýva, čo bolo príčinou pracovného úrazu poškodenej, ako aj to, že žalovaný ako zamestnávateľ sa svojej zodpovednosti za vznik úrazu nezbavil, a to ani čiastočne. Práve v rámci tohto konania bolo vykonané množstvo dôkazov, vrátane predložených znaleckých posudkov, na ktoré odkazoval v tomto konaní opätovne žalovaný k otázke vzniku a príčin pracovného úrazu zamestnanca u žalovaného. Znalci odpovedali na otázku, akým spôsobom došlo, resp. mohlo dôjsť k pracovnému úrazu u žalovaného ako zamestnávateľa. Znalci sa vyjadrovali z hľadiska bezpečnosti práce k dôležitým otázkam obsluhy konkrétneho strojného zariadenia (lisu) a práve uzamknutie prepínača lisu po jeho nastavení bezpečnostným prvkom na zaistenie bezpečnosti a ochrany života a zdravia pri práci (odstránenie kľúča z prepínača) a nerešpektovanie takéhoto bezpečnostného postupu zo strany žalovaného ako zamestnávateľa bolo v rozpore so zaistením bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokiaľ bolo akceptované trvalé umiestnenie kľúča v prepínači strojového zariadenia na jeho obsluhu i počas prevádzky. Pokiaľ teda kľúč v zámke prepínača lisu bol trvalo umiestnený aj počas prevádzky strojného zariadenia, nebola splnená podmienka dodržiavania povinností na strane zamestnávateľa (žalovaného) vyplývajúce pre neho zo zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Súd prvej inštancie uviedol citáciu ustanovenia § 238 zákona č. 461/2006 Z. z. o sociálnom poistení, jeho odseku 1, 3 a 6 a uviedol, že žalobca uplatňoval žalobou nárok na úhradu žalovanej istiny z titulu náhrady škody s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Súd tak uviedol, že bol tak v konaní povinný skúmať splnenie zodpovednostných predpokladov vzniku občianskoprávnej zodpovednosti v zmysle ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka s odkazom na § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Súd porušenie právnej povinnosti na strane žalovaného vyvodzuje z porušenia povinností vyplývajúcich pre žalovaného ako zamestnávateľa v zmysle zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pokiaľ žalovaný nezabezpečil pracovisko a pracovné prostriedky a postupy tak, aby neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov, keďže na tieto účely nerealizoval nezabezpečoval potrebnú údržbu a opravy. Pokiaľ z iných súdnych konaní je zrejmé, že žalovaný ako zamestnávateľ si takéto povinnosti nespĺnil, keďže nepreukázal dodržiavanie svojich zákonných povinností v súvislosti so zabezpečením bezpečnosti pri práci a ako zamestnávateľ nevyžadoval pri obsluhu konkrétneho strojného zariadenia jeho zabezpečenie v súvislosti s bezpečnou prevádzkou tak, že kľúč od takéhoto strojného zariadenia v čase prevádzky bol ponechávaný v prepínači strojného zariadenia napriek tomu, že sám výrobca ohľadne pracovného režimu tohto strojného zariadenia vyžadoval uzamknutie prepínača kľúčom, ako podstatný bezpečnostný prvok. Súd preto konštatoval, že žalovaný sa dopustil protiprávneho konania, ak takýmto spôsobom nezabezpečoval náležitú bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci ako zamestnávateľ, čím je splnený primárny predpoklad, a to protiprávnosť konania na strane žalovaného. Žalobca listinnými dôkazmi preukázal existenciu vzniku škody, teda úbytok v jeho majetkovej sfére tým, že poskytol pre zamestnanca žalovaného ako poškodeného výplatu dávok z titulu výplaty nemocenských dávok za obdobie od 01. 01. 2016 do 15. 08. 2016 vo výške 2.615,40 Eur. Takéto výplaty poskytol práve v dôsledku pracovného úrazu, ktorý utrpel poškodený ako zamestnanec žalovaného, čím je podľa názoru súdu splnený ďalší predpoklad občianskej zodpovednosti za škodu. Súd konštatoval i existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti na strane žalovaného a škodou, pretože škoda by nebola vznikla bez tejto príčiny, nenastala by táto skutočnosť, pokiaľ by sa žalovaný nedopustil protiprávneho konania a dodržiaval ako zamestnávateľ zabezpečoval pracovné a výrobné postupy spôsobmi, ktoré by neohrozovali zdravie jeho zamestnancov. Porušenie konkrétnej právnej povinnosti žalovaného bolo konštatované i v rámci uvedených rozhodnutí Okresného súdu Zvolen 14Cpr/9/2019 a v konaní vedenom pred Krajským súdom v Banskej Bystrici sp. zn. 11Copr/2/2020, pokiaľ sa žalovaný ako zamestnávateľ snažil zbaviť zodpovednosti za škodu spôsobenú pri pracovnom úraze u poškodeného zamestnanca, avšak v rámci súdneho konania sa k takejto svojej zodpovednosti nezbavil, a to ani len čiastočne. Súd konštatoval, že pre prípad neporušenia zákonnej povinnosti zo strany žalovaného a dodržiavania bezpečnostných opatrení v súvislosti s prevádzkou strojného zariadenia, pokiaľ by kľúč v spínači strojného zariadenia počas prevádzky umiestnený nebol, nedošlo by ani k vzniku škody v súvislosti utrpením pracovného úrazu na strane zamestnanca žalovaného

a následne i k škode na strane žalobcu z titulu výplaty nemocenských dávok. Sám žalovaný však nerešpektoval zákonné povinnosti vyplývajúce pre neho ako zamestnávateľa v zmysle zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ako bolo konštatované i v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Copr/2/2020. Záverom súd uviedol, že všeobecná zodpovednosť je založená na princípe zodpovednosti za predpokladané nedbanlivostné zavinenie. Pri nedbanlivosti sa rozlišuje medzi vedomou nedbanlivosťou a nevedomou. U žalovaného, podľa záverov súdu, sa jedná práve o nedbanlivostné zavinenie, pokiaľ ako zamestnávateľ toleroval a akceptoval správanie svojich zamestnancov, ktorí pri prevádzke strojného zariadenia kľúč od takéhoto strojného zariadenia v čase ponechávali v prepínači tohto zariadenia a to napriek tomu, že sám výrobca ohľadne pracovného režimu strojného zariadenia vyžadoval uzamknutie prepínača kľúčom, ako podstatný bezpečnostný prvok. Súd pre úplnosť ešte konštatoval, že samotné uznesenie o zastavené trestného stíhania nemá žiaden vplyv na určenie zodpovednosti žalovaného za vzniknutú škodu uplatňovanú v tomto konaní. Súdny v iných konaniach vykonali vlastné dokazovanie, pričom vychádzali tiež z dôkazov realizovaných v rámci správnych konaní, ako i v samotnom konaní pred súdom. Súd preto konštatoval, že žalovaný zaviniť vznik škody, a tým ustálil splnenie všetkých zodpovednostných predpokladov pre vznik škody a má za to, že protiprávnym zavineným konaním žalobcovi škodu spôsobil žalovaný. Súd preto v celom rozsahu žalobe vyhovel. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP podľa zásady úspechu v konaní, keď žalobcovi ako strane úspešnej priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania voči žalovanému.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Uviedol, že v bode 8. súd prvej inštancie uvádza, že znalci sa vyjadrovali z hľadiska bezpečnosti práce k dôležitým otázkam obsluhy lisu, pričom neuvádza k akým a aké stanovisko zaujali, ale v rozpore s obsahom znaleckých posudkov do tej istej vety zahrnul názor iného orgánu (inšpektora práce), ktorý si osvojil Okresný súd vo Zvolene. Konkrétne ide o názor, podľa ktorého stotožnil uzamknutie prepínača lisu s odstránením kľúča z prepínača, čo je v rozpore s objektívnou realitou. Z tohto nelogického konštatovania potom vyplýva arbitrárny záver, že ponechanie kľúča v prepínači = neuzamknutie prepínača, a to je v rozpore s predpismi o zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Uvedené však zo znaleckých posudkov nevyplýva, ale vyplýva z nich pravý opak. Treba rozlišovať uzamknutie prepínača, ku ktorému dochádza otočením kľúča v prepínači do určenej polohy a v tejto polohe aj pri zasunutom kľúči je prepínač uzamknutý, na rozdiel od vysunutia kľúča, ku ktorému zase môže dôjsť aj bez uzamknutia prepínača. Porušením bezpečnostných predpisov by bolo neuzamknutie a nie nevysunutie kľúča. Ide o dôležitú skutkovú okolnosť, ktorú nemožno svojvoľne zamieňať. Práve na túto skutočnosť poukazuje opakovane žalovaný a poukazuje na závery znaleckých posudkov, ktoré to potvrdzujú. Ďalej v bode 10/ odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie konštatuje, že žalovaný nezabezpečil pracovisko a pracovné prostriedky a postupy tak, aby neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov, keďže na tieto účely nerealizoval nezabezpečoval potrebnú údržbu a opravy. Údržba a opravy sa nikdy a nikde nespomínali v žiadnej súvislosti s predmetným pracovným úrazom. Uvedené konštatovanie súdu je teda úplne arbitrárne a nemiestne. V ďalšom sa súd odvoláva na závery iných súdnych konaní tým, že žalovaný nepreukázal dodržiavanie svojich zákonných povinností. V ďalšom súd opäť preberá tvrdenie, že žalovaný nevyžadoval pri obsluhu stroja jeho zabezpečenie podľa predpisov, keď stotožňuje ponechanie kľúča v prepínači režimov s neuzamknutím prepínača. Bezpečnostné predpisy i návod výrobcu (ktorý nepochybne nie je právnym predpisom, lebo výrobca nemá žiadnu normotvornú právomoc) však hovoria o uzamknutí a nie o vysunutí kľúča. Práve v tomto je svojvoľná pri výklade, ktorý urobil inšpektor práce a bez relevantných dôvodov, napriek opačnému názoru súdneho znalca si súd osvojil názor inšpektora práce. Ďalej súd konštatuje, že existuje priama príčinná súvislosť medzi škodou a porušením povinnosti žalovaného. Žalovaný sa bráni tým, že nevysunutie kľúča z prepínača nie je porušením povinnosti, lebo takúto povinnosť mu žiadny predpis nestanovuje. Porušením by bolo neuzamknutie prepínača, ktoré dokázané nebolo a navyše za neuzamknutie nezodpovedá priamo zamestnávateľ, ale osoba ním poverená. Takouto osobou môže byť aj obsluha lisu, čo potvrdil súdny znalec. V samotnom poverení obsluhy lisu ovládaním kľúča od prepínača pracovných režimov nevidel pochybenie ani Okresný súd vo Zvolene, ani Krajský súd v Banskej Bystrici. Dokázané nebolo ani to, že žalovaný ako zamestnávateľ nevyžadoval uzamknutie prepínača. Takéto tvrdenie je absolútne svojvoľné. Dokazovalo sa iba to, či bol kľúčik zasunutý v ovládači, ale nie to, v akej polohe (uzamknutej alebo neuzamknutej), čo je pre rozhodnutie vo veci podstatné. Odvolateľ zvýraznil, že v konaní vedenom Okresným súdom Zvolen bola skúmaná len objektívna zodpovednosť zamestnávateľa a v tomto konaní je rozhodujúca subjektívna zodpovednosť. Závery

predošlého konania sú preto použiteľné iba čiastočne. Zavinenie žalovaného v predošlom konaní nebolo rozhodujúcou otázkou, preto mu súd ani nevenoval najviac pozornosti. Naopak, v tomto konaní ide o podstatnú otázku a treba jej venovať náležitú pozornosť. Pri jej posúdení nie je názor iného súdu prejudiciálne záväzný. Žalovaný sa snaží dokázať, že inšpektor práce nesprávne posúdil skutkové otázky vo svojom protokole a jedinou odbornou autoritou na spochybnenie inšpektora práce je súdny znalec. Odvolateľ má za to, že súdny znalec dal za pravdu názoru žalovaného a poprel názor inšpektora práce. Ide o dva protichodné názory na odbornú otázku a súd musí podrobne odôvodniť, z akého dôvodu sa prikláňa na jednu alebo druhú stranu. To sa v napadnutom rozsudku nestalo, ale súd len prevzal názory inšpektora práce a vôbec sa nezaoberala predloženými znaleckými posudkami. Uviedol ďalej, že nesúhlasí s tvrdením súdu o neobmedzenej kauzalite, ktoré môže viesť k absurdným záverom. Príčinná súvislosť musí byť priama. Súd tvrdí, že príčinou úrazu (teda vzniku škody) je umiestnenie kľúča v prepínači. Odvolateľ tvrdí, že umiestnenie kľúča nemá žiadny súvis so vznikom pracovného úrazu. Súvis má uzamknutie, resp. prípadné neuzamknutie prepínača, ale iba nepriamy. Navyše aj za vykonanie alebo nevykonanie takéhoto úkonu zodpovedá poverený pracovník a nie zamestnávateľ. Priamy súvis má, a teda príčinou úrazu a vzniku škody je siahnutie poškodenej rukou do pracovného priestoru lisu ešte počas pohybu barana lisu. Za tento úkon nesie plnú zodpovednosť poškodená zamestnankyňa a nie žalovaný. Ten takýto postup výslovne zakázal v technologickom postupe, takto boli zamestnanci aj školení, toto sa nepochybne poškodená učila i v škole a nikto netvrdil, že by to zamestnávateľ (žalovaný) nevyžadoval v praxi alebo že by iný postup toleroval. Vo vzťahu k príčine vzniku škody sa teda žalovaný nedopustil ani nedbanlivostného konania alebo opomenutia, ako tvrdí súd. Ďalej namietal odvolateľ porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré spočíva vo svojvoľných záveroch súdu v čiastočných otázkach bez opory vo vykonanom dokazovaní a bez riadneho odôvodnenia v napadnutom rozsudku, čoho dôsledkom je arbitrárnosť rozsudku. Taktiež odvolateľ namietal aj právne posúdenie veci ako nesprávne v tom, že súd síce použil správne právne predpisy, ale nesprávne ich vyložil a aplikoval. Rozhodujúce je správne určenie príčiny vzniku škody, teda príčiny pracovného úrazu. Podľa žalovaného bezprostrednou príčinou vzniku úrazu bolo siahnutie zamestnankyne do priestoru lisu v čase, keď sa baran lisu ešte pohyboval. Touto skutočnosťou sa súd vôbec nezaoberal, hoci bola jednoznačne dokázaná, resp. nesporná. Nastavenie prepínača režimov predchádza samotnému výkonu práce (lisovaniu) a keby bolo správne, k úrazu by nedošlo. Nie je však bezprostrednou príčinou vzniku úrazu. K úrazu by nedošlo, keby zamestnankyňa dodržala technologický postup a pokyny na zaistenie bezpečnosti práce, teda nesiahla by do priestoru lisu počas pohybu barana lisu, ale čakala by, kým baran lisu nezastaví v hornej úvrati. Zvýraznil, že siahnutie rukou do priestoru lisu je faktický úkon zamestnanca, za ktorý zodpovedá výlučne zamestnanec. Žalovaný ako zamestnávateľ zodpovedá iba za to, aby bol zamestnanec riadne poučený a zaškolený, ako má správne postupovať. Je zrejmé z listinných dôkazov, že zamestnanci boli riadne poučení o tom, že musí byť nastavený pracovný režim jednotlivé zdvihy, že to majú kontrolovať pred začatím práce (aj po každom jej prerušení) a tlačítka obojručného ovládania treba držať až do zastavenia barana lisu v hornej úvrati (polohe). Potvrdila to aj samotná poškodená vo svojej výpovedi na súde vo Zvolene. Za uvedený faktický úkon zamestnankyne tak žalovaný nenesie žiadnu zodpovednosť, lebo takýto pracovný postup jej výslovne zakázal v rámci školenia BOZP a aj v rámci určenie technologického postupu prác. Nastavenie správneho pracovného režimu vykonáva tiež priama obsluha lisu (teda žalovaná) a nie žalovaný, teda ani za tento úkon žalobca nenesie žiadnu zodpovednosť. I nastavenie správneho pracovného režimu bolo obsahom školení a technologického postupu. Ani v tejto súvislosti žiadne nedostatky školeniu nikto nevytkol.

7. Ďalej odvolateľ uviedol, že miera zodpovednosti zamestnávateľa a zamestnanca má svoj význam aj v tomto konaní. Pokiaľ by súd zistil, že zamestnanec spoluzavinil úraz, teda aj škodu, musel by použiť moderáciu vo vzťahu k žalovanému a zaviazať ho len na pomernú časť náhrady škody. Pokiaľ by zistil, že zavinenie nesie výlučne zamestnanec, musel by súd žalobu zamietnuť. Odvolateľ je toho názoru, že súd nie je viazaný rozsudkom z predchádzajúceho konania Okresného súdu Zvolen, lebo ten sa zaoberal len liberáciou zamestnávateľa a rozhodol, že tento sa neliberoval, teda nezbavil sa objektívnej zodpovednosti. Predmetom tohto konania je však subjektívna zodpovednosť a je výlučne v kompetencii tohto súdu, aby vo veci konal, vykonal dokazovanie a rozhodol. Nie je správne, aby bez vlastného hodnotenia vykonaných dôkazov prevzal závery iného súdu, ktoré nie sú odôvodnené podľa relevantných kritérií (prípadne nie sú odôvodnené vôbec). Takýto postup by bol formálny a nezákonný. Žalovaný sa nikdy nebránil objektívnej zodpovednosti za prípadné pracovné úrazy. Pokiaľ mu však neustále chcú pripísať i zavinenie v dôsledku porušenia nejakých povinností, voči tomu už má zásadné námietky. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol alebo podľa § 384 CSP zopakoval a doplnil dokazovanie o obsahu školenia

priamej obsluhy lisu uzamknutí a vyžadovaní uzamykania prepínača lisu zamestnávateľom, o potrebe a nevyhnutnosti vyberať kľúč z prepínača po jeho uzamknutí a následne vo veci rozhodol podľa § 388 CSP, alebo aby podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, aby súd umožnil žalobcovi navrhnúť doplnenie dokazovania, aby toto dokazovanie súd vykonal a vec znova posúdil a rozhodol. Taktiež navrhol vykonať v odvolacom konaní výsluch žalovaného, výsluch svedka F. W. (autorizovaný technik BOZP, ktorý tiež školil zamestnancov žalovaného), vykonať výsluch znalca G. G. N., oboznámiť sa s fotografiami z iných prevádzok, na ktorých sú ovládače prepínačov režimov strojov so zasunutými kľúčmi počas výrobného procesu.

8. Odvolanie žalovaného bolo doručené žalobcovi s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

9. K odvolaniu žalovaného sa podaním zo dňa 22. 07. 2021 vyjadril žalobca. Uviedol, že s rozhodnutím Okresného súdu v Žiar nad Hronom v plnom rozsahu súhlasí. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14Cpr./9/2019 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. Zn. 14Copr/2/2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09. 03. 2021. Súd mal za preukázané, že žalovaný v plnom rozsahu zodpovedá za škodu na zdraví spôsobenú poškodenej zamestnankyni O. I., teda žalovaný sa nezbavil svojej zodpovednosti za vzniknutý pracovný úraz. Je zrejmé, že otázka zavinenia zo strany žalovaného bola zodpovedaná v priebehu uvedeného konania, a aj konania a následného rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 11Copr/2/2020. Toto jeho rozhodnutie je podporené aj protokolom Inšpektorátu práce Banská Bystrica č. IBB-39-37-2.2/P-J2-15 zo dňa 04. 11. 2015 a dodatkom k tomuto protokolu zo dňa 03. 12. 2015. Súd rozhodol i na základe listinných dôkazov predložených žalobcom a spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Žalobca považuje rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom za vecne správne a navrhuje súdu, „aby odpor žalovaného zamietol v plnom rozsahu“.

10. Vyjadrenie žalobcu bolo doručené žalovanému prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 01. 08. 2021 s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

11. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu vyjadril dňa 04. 08. 2021. Uviedol, že predmetom konania je to, či žalovaný zavinené porušil právnu povinnosť, ktorej dôsledkom je vznik škody žalobcovi. Skutočnosť, že žalovaný objektívne zodpovedá za škodu spôsobenú pracovným úrazom a tejto objektívnej zodpovednosti sa pred iným príslušným súdom nezbavil, ešte nedokazuje, že žalovaný zavinené porušil nejakú právnu povinnosť. Rozsudok Okresného súdu Zvolen meritórne riešil ako jediný príslušný súd otázku liberácie žalovaného ako zamestnávateľa z objektívnej zodpovednosti. Iba posúdenie tejto otázky má pre toto následné konanie prejudiciálne dôsledky. Závazný je iba výrok rozsudku, nie jeho odôvodnenie. Výrok však neobsahuje nič o zavinenom porušení povinností zamestnávateľom. Táto otázka bola v podstate pre Okresný súd Zvolen irelevantná, lebo posudzoval objektívnu zodpovednosť, kde sa zavinenie nevyžaduje. To mal v konaní dokazovať žalobca v tomto konaní. Otázka zavinenia teda nebola a ani nemohla byť zodpovedaná v predchádzajúcom konaní Okresného súdu Zvolen a Krajského súdu v Banskej Bystrici. Predmetom tohto konania je však subjektívna zodpovednosť a je výlučne v kompetencii tohto súdu, aby vo veci konal, vykonal dokazovanie a rozhodol. Nie je správne, aby bez vlastného hodnotenia vykonaných dôkazov prevzal závery iného súdu, ktoré nie sú odôvodnené podľa relevantných kritérií. Pokiaľ ide o protokol IP, tento bol od samého začiatku spochybnený žalovaným. Protokol IP nie je ani rozhodnutím v správnom konaní, je to len podklad pre začatie správneho konania. Nejde ani o verejnú listinu, nemôže mať prejudiciálne účinky nikdy v žiadnom konaní. Zvýraznil rozpor protokolu s inými listinnými dôkazmi, predovšetkým znaleckými posudkami. Vzhľadom na uvedené poprel tvrdenie žalobcu, že súd rozhodol na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Žalobca preto zotrval na podanom odvolaní a jeho odôvodnení.

12. Vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného podané žalobcom nebolo.

13. V dôsledku podaného odvolania žalovaného, ktorý namietal rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Na základe podaného odvolania žalovaného voči rozsudku súdu prvej inštancie tak v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konanie, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie vo veci na základe vykonaného dokazovania v odôvodnení rozhodnutia aj skonštatoval skutkový stav veci správne, so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle § 383 CSP je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Súd dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, keď odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. Je potrebné zdôrazniť, že žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vyvolať zmenu či zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o odvolaní žalovaného vychádzal zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, pričom neboli naplnené procesné predpoklady dopĺňovať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie zo strany odvolacieho súdu (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3 v spojení s ust. § 366 CSP). S prihliadnutím na rozsah podaného odvolania a odvolacie dôvody uvedené v odvolaní odvolací súd konštatuje, že na základe preskúmania veci dospel k záveru, že podané odvolanie nie je dôvodné a nemožno mu vyhovieť. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie, čo sa týka veci samej považuje v celom rozsahu za vecne správne. Po preskúmaní veci súd nezistil žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok.

17. S poukazom na ust. § 387 ods. 2 odvolací súd považuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny ako výrokovej časti vo veci samej vrátane závislého výroku, tak aj v časti odôvodnenia, pričom zároveň v podrobnostiach odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Nad rámec uvedeného odvolací súd k zásadným námietkam odvolateľa uvádza nasledovné:

18. V prejednávanej veci si žalobca žalobou uplatnil regresný nárok voči žalovanému ako zamestnávateľovi poškodenej Q. I., ktorá utrpela pracovný úraz v zamestnaní - v prevádzke žalovaného zamestnávateľa, a ktorej v dôsledku tohto úrazu žalobca (v predmetnom konaní) vyplácal nemocenské dávky za obdobie od 01. 01. 2016 do 15. 08. 2016. V súdnej veci nebola sporná výška nemocenských dávok vyplatených žalobcom poškodenej zamestnankyni žalovaného, žalovaný rovnako nespochybňoval tú skutočnosť, že poškodená utrpela v prevádzke žalovaného pracovný úraz, v dôsledku ktorého boli nemocenské dávky poškodenej žalobcom vyplácané, avšak žalovaný v prejednávanej veci namieta nepreukázanie zavinenia žalovaného na vzniknutej škode a poukazuje na potrebu ustálenia príčiny pracovného úrazu, pričom namieta, že by bola daná priama príčinná súvislosť medzi škodou a zavineným konaním, resp. zavinením žalovaného. Odvolateľ rovnako namieta, že príčinu vzniku škody je nutné pričítať poškodenej, ktorá úraz zavinila svojím konaním (vložením ruky do pracovnej časti lisu v čase, keď tento bol v pohybe), čo predstavuje zavinenie poškodenej na pracovnom úraze a v tom dôsledku i na vzniku škody na strane žalobcu.

19. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vec správne posúdil, keď žalobcom uplatnený nárok posudzoval ako regresný nárok poisťovne na náhradu škody voči tretej osobe - zamestnávateľovi poškodenej, ktorej boli Sociálnou poisťovňou vyplácané nemocenské dávky a na vec aplikoval ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, podľa ktorého Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

20. Z ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej aj len „Zákon o sociálnom poistení“) vyplýva, že zákon vníma výplatu dávok Sociálnej poisťovne, ku ktorej došlo v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb ako škodu a naďalej ponecháva právo Sociálnej poisťovne uplatniť si právo na náhradu škody v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.

21. Odvolací súd predovšetkým k predmetnému uplatnenému regresnému nároku uvádza, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/109/2011 z 26. júna 2018 pripomenul, že právo Sociálnej poisťovne na náhradu škody bolo upravené už v § 31 zákona č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni, v zmysle ktorého mala Sociálna poisťovňa voči tretím osobám právo na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/71/2003 Z. z., ktoré bolo neskôr uverejnená v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R26/2005 dospel k záveru, podľa ktorého nárok Sociálnej poisťovne podľa § 31 ods. 1 Zákona č. 274/1994 je jej samostatným regresným nárokom vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody, má táto úprava povahu špeciálneho ustanovenia. Sociálna poisťovňa je povinná priznať a poskytovať dávky aj v tých prípadoch, keď za vznik nároku na dávky sú zodpovedné tretie osoby; poskytnutím dávok z dôchodkového zabezpečenia vzniká v takom prípade Sociálnej poisťovni majetková ujma. Daný regresný nárok Sociálnej poisťovne nie je nárokom na náhradu škody v zmysle Občianskeho zákonníka, ale ide o samostatný nárok na náhradu škody vyplývajúci priamo z predmetného ustanovenia zákona č. 274/1994 Z. z., ktoré má z dôvodu, že upravuje občianskoprávny nárok povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody. Dôvodová správa k § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. konštatovala, že právna úprava obsiahnutá v tomto ustanovení bola prevzatá z predchádzajúcej právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2003. Dovolací súd vyslovil názor, že i po zmene právnej úpravy účinnej od 1. januára 2004 bola zachovaná podstata záverov a úvah, ktoré boli vyjadrené v judikáte R26/2005. Konštatoval, že nárok Sociálnej poisťovne podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je samostatným regresným nárokom, ktorý nie je nárokom na náhradu škody v zmysle Občianskeho zákonníka ale samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúcim z predmetného ustanovenia. Škodou v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. treba preto rozumieť ujmu, ktorá vznikla tým, že Sociálna poisťovňa vyplatila dávku dôchodkového poistenia v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb.

22. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmu poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škody izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R21/1992). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo bezprostredne predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody, existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. 06. 2010 sp. zn. 5Cdo/126/2009).

23. V právnej teórii sa vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Ako už bolo uvedené vyššie, otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach; vyriešenie tejto otázky preto nemožno uložiť znalcovi (ten môže poskytnúť len odborné podklady, z ktorých súd pri zisťovaní skutkového stavu vychádza).

24. V prejednávanej veci súd konajúci o nároku žalobcu - Sociálnej poisťovne proti žalovanému zamestnávateľovi prerušil konanie a vyčkal na výsledok konania vedeného Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 14Cpr/9/2019, na ktorého výsledky konštatované v rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 18. júna 2020 vo svojom rozhodnutí i poukázal, pričom zvýraznil, že predmetný rozsudok bol predmetom revízie odvolacieho súdu, kedy v dôsledku podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 14Cpr/9/2019-195 zo dňa 18. júna 2020 potvrdil ako vecne správny, a to rozsudkom 11CoPr/2020-258 zo dňa 28. januára 2021. Uvedené konanie o určenie, že žalobca sa zbavuje zodpovednosti za škodu spôsobenú pri pracovnom úraze žalovanej bolo

vedené na základe žaloby žalobcu Milana Tomaškoviča podnikajúceho pod obchodným menom Milan Tomaškovič - TOMAC (teda žalovaný v súdnej veci).

25. Okresný súd Zvolen konajúci vo vyššie uvedenej veci sp. zn. 14Cpr/9/2019 tak skúmal, či je daná zodpovednosť žalobcu ako zamestnávateľa za vznik pracovného úrazu žalovanej utrpenej dňa 22. 09. 2015, skúmal či je daná zodpovednosť zamestnávateľa v celom rozsahu, resp. či žalobca preukázal liberačný dôvod, resp. existenciu niekoľkých liberačných dôvodov, ktorými by sa ako zamestnávateľ vyvinil z predpokladanej objektívnej zodpovednosti. Žalobca tak v konaní pred Okresným súdom Zvolen tvrdil a poukazoval na zistený skutkový dej, priebeh pracovného úrazu, pričom sa snažil preukázať, že nezanedbal, ani neporušil žiadnu zo zákonných povinností, ktoré mu zákon, ako zamestnávateľovi, ukladá a zvýraznil, že jedinou príčinou škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom žalovanej bola skutočnosť, že žalovaná svojim zavinením porušila predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci bola s nimi riadne a preukázateľne oboznámená a ich znalosť a dodržiavanie sa zo strany zamestnávateľa sústavne vyžadovali a kontrolovali.

26. V konaní sp. zn. 14Cpr/9/2029 tak bola skúmaná otázka možnej liberácie zamestnávateľa z objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú žalovanej ako zamestnankyni pri pracovnom úraze a bola tak skúmaná žalobcom tvrdená existencia zavineného konania poškodenej zamestnankyne a zisťované, či takéto prípadné zavinené konanie zamestnankyne bolo jedinou príčinou vzniku škody na strane zamestnankyne (čo by svedčilo o úplnej liberácii zamestnávateľa) alebo bolo jednou z viacerých príčin vzniku škody na strane zamestnankyne (čo by viedlo k čiastočnej liberácii zamestnávateľa).

27. Skutočnosť tvrdená žalovaným v prejednávanej veci je v podstate totožná ako liberačný dôvod, resp. liberačné dôvody uvádzané v konaní vedenom Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 14Cpr/9/2019 - zavinené konanie žalovanej ako zamestnankyne, keď žalovaný (v procesnej pozícii žalobcu v konaní 14Cpr/9/2019) tvrdil, že žalovaná porušila predpisy a pokyny na zaistenie BOZP a stanovený technologický postup tým, že nastavila na prepínači pracovných režimov nesprávny (zakázaný) pracovný režim (namiesto „jednotlivých zdvihov“ režim „opakované zdvihy“), keď správnosť nastavenia pracovného režimu bola povinná kontrolovať pred začatím práce a čo je podstatné, žalovaná siahla do pracovného priestoru ešte počas pohybu barana lisu. Žalovaný zamestnávateľ tvrdí, že pri dodržaní správneho postupu mala poškodená počkať, kým baran lisu zastane v hornej úvrati. Žalovaný (v tomto konaní) konkrétne uviedol, že pokiaľ by poškodená toto pravidlo dodržala, videla by, že baran lisu nezastal a k úrazu by nedošlo. Príčinou úrazu je teda konanie žalovanej.

28. Odvolací súd predovšetkým uvádza, že v konaní o regresnom nároku Sociálnej poisťovne na náhradu škody vzniknutej podľa § 238 zákona č. 461/2003 je žalobca povinný preukázať škodu, pričom škodou sa rozumieju vyplatené dávky nemocenského, resp. dôchodkového poistenia, pričom uvedená škoda vznikla v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby. Pre úspech žaloby o regresnom nároku musí byť v konaní preukázané i protiprávne zavinené konanie tvrdeného zodpovednostného subjektu (napr. zamestnávateľa). V danom prípade sa o zodpovednosti zamestnávateľa za vznik pracovného úrazu - jej existencii a rozsahu - viedlo osobitné konanie, v ktorom sa riešila ako predmet sporu, t. j. nie prejudiciálne, otázka, či je zamestnávateľ zodpovedný za vzniknutý pracovný úraz v celom rozsahu, alebo či na základe iných príčin, napr. i konania poškodenej zamestnankyne, je možné zamestnávateľa čo i len sčasti liberovať (vyvinieť) Skutočnosti tvrdené žalovaným v predmetnom konaní boli teda predmetom detailného skúmania konajúceho Okresného súdu Zvolen a za týmto účelom bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, zahŕňajúce i znalecké skúmanie, kedy v konaní vedenom Okresným súdom Zvolen sp. zn. 14Cpr/9/2019 súd prvej inštancie vzal do úvahy jednak znalecké posudky vypracované znalcom C.G. N., predložené zamestnávateľom poškodenej - žalobcom v uvedenom konaní (žalovaným v predmetnom konaní) a pre objektivizáciu zisteného skutkového stavu, priebehu úrazového deja, podmienok, v akých k úrazu došlo sa oboznámil i so závermi znaleckého posudku, resp. znaleckých posudkov vypracovaných znalcami pre účely vedeného a neskôr zastaveného vyšetrovacieho konania pod sp. zn. ČVS: ORP-711/ZC -ZH-2015 a to znaleckou organizáciou zapísanou v zozname znalcov JHS, s.r.o., so sídlom v Martine, Sládkovičova 10 a znaleckým posudkom vypracovaným znalcom E. S. T., z odboru strojárstvo, odvetvie strojárské technológie.

29. Možno tak konštatovať, že i keď sa zavinené protiprávne konanie zamestnávateľa súdom prvej inštancie v prejednávanej veci priamo samostatne nedokazovalo, súd ho mal za preukázané na základe

výsledkov dokazovania vykonaného v inej veci, konkrétne v konaní vedenom Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 14Cpr/9/2019, v ktorom bola existencia zodpovednosti zamestnávateľa, jej miera a prípadná existencia liberačných dôvodov a možné zavinené protiprávne konanie zamestnanca, predmetom konania. Priebeh úrazového deja, príčiny vzniku úrazu, možnosti jeho predídeniu tak boli skúmané znalcom ako osobou odborne spôsobilou, keď súd následne, na základe zisteného skutkového stavu, zodpovedal na otázku, či žalovaná porušila svojím konaním nejakú povinnosť vyplývajúcu jej zo zákona, resp. z predpisov o ochrane a bezpečnosti života a zdravia pri práci, resp. interných predpisov zamestnávateľa. Znalec, ale následne i konajúci súd vo veci 14Cpr/9/2019 vykonávaním dokazovania o. i. zisťoval, v akom rozsahu bola poškodená zamestnankyňa žalovaného zaškolená pre prácu s predmetným strojom - lisom, a zároveň bola i skúmaná okolnosť, či sa vyžadované podmienky pre bezpečnú prácu s lisovacím zariadením, upravené výrobcom, zo strany zamestnávateľa i náležite dodržiavali. Súd konajúci vo veci sp. zn. 14Cpr/9/2019 sa oboznámil so závermi znaleckého posudku č. 02/2016, ktorý bol vypracovaný vo vyšetrovacom konaní znalcom H. S. T., z ktorého vyplýva, že „k zraneniu Q. I. mohlo dôjsť len ak lis pracoval v pracovnom režime trvalý chod, prepínač v polohe „Ob.Ručný“ a poškodená o tom nevedela alebo si to neuvedomovala. Iný dôvod spustenia lisu jeho riadiace a zabezpečovacie vybavenie neumožňuje. Overovanie bezpečnostných parametrov listu bolo vykonané dňa 24. 04. 2015, zariadenie vyhovovalo vo všetkých povinných parametroch. Pred úrazom, ani po ňom samostatné spustenie lisu nebolo evidované. Ak by takáto porucha v zariadení bola, s najväčšou pravdepodobnosťou by sa opakovala. Medzi bezpečnostné prvky patrí uzamknutie polohy nastaveného pracovného režimu, dvojručné ovládanie tlačidiel spúšťania lisu, tlačidlo central stop. V režime jednotlivých zdvihov je to zastavenie lisu pri uvoľnení dvojručných tlačidiel pred dosiahnutím dolnej úvrate. Bezpečnosti je podriadená logika elektrického zapojenia ovládania listu. Tieto bezpečnostné prvky podľa záverov znalca nemožno vypnúť, pri nesprávnom nastavení pracovného režimu sa ochranná funkcia zastavenia lisu uvoľnením dvojručných tlačidiel pred dosiahnutím dolnej úvrate v režime jednotlivých zdvihov mení na spúšťačiacu funkciu v režime trvalého chodu. Preto je z hľadiska bezpečnosti práce dôležité, aby si obsluha skontrolovala nastavenie pracovného režimu a toto nastavenie uzamkla. Zranenie Q. I. vzniklo pre nepovolené prestavenie prepínača režimu práce do polohy trvalý chod „OB.RUČNÝ“, keď znalec nebol oprávnený určiť toho, kto prestavenie prepínača vykonal.“

30. Znalecké posudky vypracované pre potreby vyšetrovacieho konania ČVS: ORP- 711/ZC - ZH - 2015, ako aj znalecký posudok znalca G.. G. N. zo dňa 09. 01. 2016, ktorý predložil žalovaný a zároveň bol znalcom vypracovaný na základe zadania žalovaného, ktoré znalecké posudky boli detailne oboznamované v rámci dokazovania v konaní Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14Cpr/9/2019, všetky vychádzali z popisu režimov práce lisu uvedeného výrobcom ŠMERAL TRNAVA v technickom pasporte výstredníkového lisu, teda zariadenia pri obsluhu ktorého došlo k pracovnému úrazu poškodenej zamestnankyne. Z tohto - bodu 9. 3 na strane 11 vyplýva, že „po nastavení prepínača V2 na zvolený spôsob ovládania, je potrebné prepínač vždy uzamknúť. Kľúčmi disponuje len osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania. V týchto režimoch práce, kde je stroj ovládaný obidvoma rukami (2, 5, 2,5) treba stláčať tlačidlá „zdvih“ (A3, A4) súčasne. Inak nedôjde ku spusteniu stroja. Nesprávnou manipuláciou zapríčiníme, že sa baran zastaví, hoci vykonal len časť zdvihu. Do východzej polohy ho dostaneme len v režime „tipovanie“) V2 v polohe 3). Tipovanie sa vykonáva pri vypnutom motore (tento sa vypne prepínačom V2 do polohy 3), stlačením tlačítka A4 - „zdvih“ Iné využitie tipovania je pri skúške činnosti“.

31. Z uvedeného technického pasportu strojového zariadenia upravujúceho podmienky práce s ním, vyplýva správny technologický postup pre prácu s výstredníkovým lisom : nastavenie správneho režimu práce (v súdnej veci to mal byť režim „jednotlivé zdvihy“), následne je potrebné nastavený režim práce uzamknúť a zároveň zabezpečiť, aby kľúčmi disponovala len osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania.

32. Osobou zodpovednou za určovanie spôsobu ovládania mohla byť i samotná poškodená (tak tomu bolo i v súdnej veci), avšak pre zabezpečenie nemennosti nastaveného režimu je pre zabezpečenie riadnej ochrany života a zdravia pri práci nevyhnutné, aby kľúče boli výlučne v jej dispozícii, z dôvodu vylúčenia možnosti prestavenia pracovného režimu stroja inou osobou.

33. Uvedená podmienka bezpečnosti práce v predloženej veci splnená nebola, nakoľko medzi stranami nebolo ani sporné, že kľúče od nastavenia pracovných režimov lisu zostávali i počas práce s lisom

umiestnené v prepínači pracovných režimov. Dialo sa tak so súhlasom zamestnávateľa. Uvedené predstavuje hrubý rozpor s podmienkami pre prácu s lisom stanovenými samotnými výrobcom zariadenia (výstredníkového lisu). Uvedené nepochybne „nie je právnym predpisom, lebo výrobca nemá žiadnu normotvornú právomoc“, tak ako to namieta žalovaný vo svojom odvolaní, avšak len za predpokladu dodržania výrobcom stanovených podmienok pre prácu s predmetným strojom možno hovoriť o zaistení a dodržaní správneho pracovného a technologického postupu pri práci s lisom, neohrozujúceho život, zdravie a bezpečnosť obsluhujúcich osôb. Nemôže obstať argument žalovaného, že poškodená, ako osoba pracujúca s lisom a zároveň osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania mala kľúče v zornom poli, nakoľko pri práci s lisom sa nepochybne vyžaduje plné koncentrovanie pozornosti pracujúcej osoby do pracovného priestoru lisu na spracúvaný výrobok. Práve podmienka výlučnej dispozície kľúčmi slúžiacich na nastavenie pracovných režimov len osobu zodpovednou za určovanie spôsobu ovládania nie je splnená ponechaním kľúčov v prepínači pracovných režimov lisu, (ktorý nie je osobe pracujúcej na predmetnom lise „na dosah“) pri spustenom lise, počas práce s ním v miestnosti, kde pracujú i iní pracovníci.

34. Taktiež bolo v konaní Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14Cpr/9/2019na základe vykonaného dokazovania konštatované: „Z dôkazov, ktoré boli vykonané v konaní, konkrétne zo záznamu zo školenia priamej obsluhy lisu z mája 2015, kde žalovaná bola preškolená k obsluhu predmetného lisu, ktorý záznam je napokon i prílohou znaleckého posudku č. 2/2016 G.. G. N., ktorý v konaní predložil zamestnávateľ vyplýva, že žalovaná ako priama obsluha lisu bola oboznámená a poučená o bezpečnostných prvkoch práce na lise, čo zamestnávateľ označil za ovládacie prvky lisu „dvojrúčné spúšťanie, total stop“, avšak tak ako vyplýva z obsahu tohto záznamu zo školenia priamej obsluhy lisu, nebola riadnym spôsobom poučená a oboznámená s tak významným bezpečnostným prvkom lisu, ktorým je prepínač pracovného režimu lisu. Žalovaná nebola oboznámená riadnym a preukázateľným spôsobom s týmto bezpečnostným prvkom slúžiacim na zaistenie ochrany zdravia a života pri práci na lise, keď nebola oboznámená s tým, že po nastavení prepínača lisu na zvolený spôsob ovládania je potrebný prepínač vždy uzamknúť. Zo žiadneho dôkazu predloženého v konaní a vykonaného v konaní nevyplýva, že žalovaná bola s týmto bezpečnostným prvkom riadne oboznámená, preukázateľne oboznámená, prípadne, že by znalosť o tomto bezpečnostnom prvku bola zamestnávateľom vyžadovaná a kontrolovaná. Naopak z vykonaného dokazovania vyplynulo, ktorá skutočnosť nebola v konaní sporná, že kľúč od prepínača lisu sa trvalo nachádzal v zámke prepínača lisu, dokonca sa tak dialo s vedomím zamestnávateľa, keď síce zamestnávateľ uviedol preto svoje dôvody, ale tieto sú právne irelevantné, pretože jeho povinnosťou bolo riadne a preukázateľne oboznámiť žalovanú pri práci na tomto lise o tomto bezpečnostnom prvku, pričom bolo dokonca jeho povinnosťou vyžadovať dodržiavanie tohto postupu a kontrolovať jeho dodržiavanie...“ Na základe vykonaného dokazovania v konaní sp. zn. 14Cpr/9/2019 súd tiež konštatoval: „Závažnou je i skutočnosť, že zamestnávateľ preukázateľne nielenže neoboznámil žalovanú s tým, že z hľadiska bezpečnosti je nevyhnutné, aby po nastavení pracovného režimu lisu prepínač lisu uzamkla, ale navyše nepoučil riadne a preukázateľne žalovanú o tom, že kľúče, resp. kľúč po uzamknutí prepínača lisu je potrebné a nevyhnutné z prepínača vybrať, aby kľúčom od lisu mohla disponovať jedine žalovaná, keďže podľa výrobcu ohľadne pracovného režimu lisu je stanovené, že z hľadiska bezpečnosti ochrany zdravia a života pri práci je potrebné, aby týmto kľúčom disponovala jedine osoba, ktorá v danom momente lis ovláda. Je v rozpore so zaistením bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, aby pri práci na lise kľúč od prepínača lisu bol trvalo umiestnený v prepínači, ku ktorému môže mať prístup aj iné osoby, resp. iní zamestnanci momentálne nachádzajúci sa v prevádzke zamestnávateľa“

35. S poukazom na vyššie uvedené a skutočnosti zistené dokazovaním, súd prvej inštancie konajúci v prejednávanej veci potom správne konštatoval „nedbanlivostné zavinenie žalovaného zamestnávateľa, keď tento toleroval a akceptoval správanie svojich zamestnancov, ktorí pri prevádzke strojného zariadenia (lisu) kľúč od takéhoto strojného zariadenia ponechávali v prepínači tohto zariadenia to napriek tomu, že sám výrobca ohľadne pracovného režimu strojného zariadenia vyžadoval uzamknutie prepínača kľúčom, ako podstatný bezpečnostný prvok“.

36. Odvolací súd uvádza, že z rozsiahleho dokazovania vykonaného v konaní Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14Cpr/9/2019 vyplynulo jednak, že poškodená nebola preukázateľne poučená a zaškolená o potrebe uzamknutia režimu po jeho nastavení a zároveň ani v prejednávanej veci nebolo okolnosťou spornou, že kľúče od prepínania pracovných režimov lisu boli so súhlasom zamestnávateľa ponechované v prepínači režimov a teda bola porušená i ďalšia podmienka bezpečnosti

a ochrany života a zdravia pri práci s konkrétnym výstredníkovým lisom určená výrobcom strojového zariadenia a to podmienka výlučnej dispozície kľúčmi osobou zodpovednou za určovanie spôsobu ovládania lisu. Možno tak konštatovať duplicitné porušenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci žalovaným, keď tento nepreukázal náležité poučenie a zaškolenie poškodenej zamestnankyne o všetkých bezpečnostných prvkoch nevyhnutných pre prácu s lisom (uzamknutie zvoleného pracovného režimu kľúčom v prepínači) a zároveň ani nekontroloval dodržiavanie podmienok pre prácu s lisom stanovených výrobcom tohto zariadenia v tej časti, že kľúče od lisu má mať v dispozícii výlučne osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania.

37. Zamestnávateľ je v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinný v zmysle ust. § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene niektorých zákonov, zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečoval údržbu a opravy a zároveň je v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia § 6 ods. písm. i) v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinný určovať bezpečné pracovné postupy. V súdnej veci zistený pracovný postup určený a tolerovaný zamestnávateľom, nedodržiavajúci podmienky pre bezpečnú prácu s lisom stanovené výrobcom, je porušením všeobecných zákonných povinností zamestnávateľa pri zabezpečovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vyplývajúcich žalovanému zamestnávateľovi zo zákona č. 124/2006 Z. z.

38. Je však potrebné prisvedčiť odvolateľovi namietané nesprávne a svojvoľné konštatovanie súdu prvej inštancie, ktoré skutočne nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, keď súd prvej inštancie v bode 10/ odôvodnenia rozsudku uviedol, že „žalovaný nezabezpečil pracovisko a pracovné prostriedky a postupy tak, aby neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov, keďže na tieto účely nerealizoval a nezabezpečoval potrebnú údržbu a opravy“ Nerealizovaná údržba strojového zariadenia či nezabezpečené opravy zariadenia neboli vykonaným dokazovaním v žiadnom súdnom konaní konštatované, tieto neboli vzhliadnuté ani znalcami ako možná príčina vzniku úrazu, preto je nutné vyhodnotiť vyššie uvedené záver súdu prvej inštancie ako nesprávny a svojvoľný.

39. Uvedený nesprávny záver súdu prvej inštancie obsiahnutý vo vyššie uvedenej časti odôvodnenia, v rozsahu jednej vety však nespôsobuje vecnú nesprávnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia, keďže v ostatných častiach sú skutkové zistenia súdu prvej inštancie správne, rovnako ako aj právne úvahy a závery súd prvej inštancie o zistenom nedbanlivostnom zavinení zamestnávateľa na vzniku pracovného úrazu a preukázanom zavinení protiprávnom konaní zamestnávateľa.

40. V súdnej veci tak bolo správne konštatované, že bola preukázaná škoda na strane žalobcu (Sociálnej poisťovne) spočívajúca vo vyplatených nemocenských dávkach poškodenej zamestnankyni, pričom zároveň bolo v konaní i preukázané zavinenie protiprávne konanie žalovaného, ktorý poškodenú ako zamestnankyniu v potrebnom rozsahu nezaškolil a nepoučil o všetkých bezpečnostných prvkoch a podmienkach práce s lisom - o potrebe uzamknutia zvoleného pracovného režimu a zároveň i umožnil pracovať s lisom poškodenej zamestnankyni tak, že kľúče od prepínania pracovných režimov boli ponechané (a teda prístupné) v prepínači pracovných režimov, čo bolo rovnako v rozpore s podmienkami práce s lisom určenými výrobcom. V súdnej veci tak boli splnené zákonom vyžadované predpoklady pre úspešné uplatnenie regresného nároku Sociálnej poisťovne voči tretej osobe - zamestnávateľovi osoby poškodenej pracovným úrazom. Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v jeho meritórnom (prvom) výroku ako vecne správny.

41. Ako výrok závislý odvolací súd preskúmal i druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil celkový procesný úspech žalobcu v konaní, keďže uplatnenej žalobe bolo vyhovené v celom rozsahu a správne súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ako procesne úspešnej strane sporu v celom rozsahu priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Odvolací súd preto z dôvodu vecnej správnosti potvrdil ako vecne správny i závislý výrok rozsudku o trovách konania.

42. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol s poukazom na ust. § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Rozsudok konajúceho odvolacieho súdu je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. V odvolacom konaní, iniciovanom žalovaným, tento nebol procesne úspešný ani sčasti, keďže

rozsudok súdu prvej inštancie nebol zrušený, ani zmenený. Celý procesný úspech v odvolacom konaní tak prináleží žalobcovi. Tento sa k odvolaniu žalovaného i vyjadroval a svoje vyjadrenie súdu doručoval. Žalobcovi tak v súvislosti s odvolacím konaním trovy vznikli. Odvolací súd preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o ich výške.

43. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením ktoré vydá súdny úradník.

44. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).